

تاریخچه آموزش هوانوردی در ایران و جهان

www.ketab.ir

نگارنده:

محمدرضا بابائی

سرشناسه

: بابایی، محمدرضا، ۱۳۴۳ -

عنوان و نام پدیدآور

: تاریخچه آموزش هوانوردی در ایران و جهان/ نگارنده محمدرضا بابایی.

مشخصات نشر

: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، نیروی هوایی، مرکز انتشارات راهبردی، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری

: ۴۰۹ص.

شابک

: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۰۷-۵۸-۸

وضعیت فهرست : فیفا

نویسی

موضوع

: هوانوردی -- تاریخ

شناسه افزوده

: ایران. ارتش. نیروی هوایی. مرکز انتشارات راهبردی

رده بندی کنگره

: TL۵۲۷

رده بندی دیویی

: ۶۲۹/۱۳

شماره کتابشناسی ملی

: ۸۵۱۵۸۶۶

اطلاعات رکورد

: ۱۳۱۳

کتابشناسی

تألیف: محمدرضا بابایی

ویراستار ادبی: منصوره کُردی، علیرضا داداشی

ویراستار فنی: محمدرضا بابایی، علی توکلی، احمد ملکی

مدیر چاپ و نشر: احمد ملکی

طراحی جلد: محمدرضا بابایی

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۷۷۰۷ - ۵۸ - ۸

امور پشتیبانی و چاپ: علیرضا داداشی

امور رایانه و تایپ: محمدرضا بابایی

ناشر: انتشارات

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰ قیمت: ۱۷۵۰۰۰۰ ریال

چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است

نشانی: تهران؛ خیابان پیروزی؛ ستاد نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی

ایران؛ مرکز مطالعات، تحقیقات و تدوین آیین‌نامه‌های رزمی نهاجا؛

تلفن: ۳۵۷۴۲۳۱۲-۳۳۳۳۴۰۴۰-۳۳۷۸۷۰۶۵ کد پستی: ۱۷۶۵۳۴۲۴۳۱

مرکز انتشارات راهبردی نهاجا

مقدمه

خلبانی یعنی مدیریت و کنترل یک وسیله پرنده اعم از هواپیما، بالگرد، گلايدر، بالون و یا هر یک وسیله‌ی پروازی دیگر در یک سورتی پرواز، از لحظه‌ی مبدأ تا مقصد که معمولاً یک و یا دو فرودگاه خواهد بود. به عبارت دیگر خلبانی یعنی هدایت شیئی پرنده اعم از هواپیمای مسافربری در فرودگاه مسافربری و یا یک جنگنده در یک پایگاه نظامی و انجام مأموریت کامل خود یعنی تاکسی کردن، برخاستن از زمین، طی مسیر پروازی تعیین شده و فرود در مقصد، رساندن مسافران به مقصد و یا به انجام رساندن کامل یک مأموریت نظامی است.

در این فرآیند خلبان با اختیار خود از زمین بلند می‌شود و به اجبار باید فرود آید. خلبان از لحظه‌ی برخاستن که امری اختیاری و نشستن که امری اجباری است مأموریت هدایت هواپیما را به عهده می‌گیرد اما کار وی به همین محدود نمی‌شود و مستلزم آموزش‌های متنوع و طولانی است.

آموزش پرواز طی سال‌های گذشته مسیری طولانی را طی کرده و در این حوزه از آموزش، میلیون‌ها خلبان با از خود گذشتگی، طی قریب به ۱۲۰ سال گذشته، بندهای خود را بسته و به هوا منتقل شده، آزمایش‌هایی را به انجام رسانده، به برخی از موفقیت‌های چشمگیر دست یافته و مسیر را برای آیندگان هموار و مهیا ساخته‌اند.

پرداختن به شغل خلبانی نیازمند گذراندن دوره‌های ویژه‌ای است. در این دوره‌ها داوطلبان با اصول اولیه پرواز و هواپیما، ساختمان هواپیما، موتور، نحوه کارآئی بال‌های هواپیما و قسمت‌های اصلی پرواز آشنا شده و متعاقب آن آموزش‌های عملی پرواز نیز آغاز می‌گردد.

پس از طی دوره‌ی مقدماتی، دانشجو آشنایی کاملی با اصول و مقررات هوانوردی که در غالب جزوات استاندارد بین‌المللی که تحت عنوان «آنکس»^۱ شناخته می‌شود و ضmann سازمان جهانی هوانوردی ایکائو^۲ وجود دارد، پیدا می‌کند. در این ضmann اصول هوانوردی،

^۱ - Anex

^۲ - ICAO

قوانین پرواز، هواشناسی در پرواز، مقررات مربوط به سرویس ترافیک هوایی، نحوه کارآیی هواپیماها و دستورالعمل مربوط به قابلیت پرواز هواپیما به دانشجویان آموزش داده می-شود. پس از طی این دوره مقدماتی و پس از پانزده الی بیست ساعت پرواز، دانشجو باید پرواز مستقلی را تحت عنوان پرواز سولو^۱ باید انجام دهد پس از این پرواز دانشجو بایستی سقف ساعت پرواز خود را به ۵۰ ساعت رسانیده و خود را برای موفقیت در اولین امتحان آماده نماید.

مهمترین مرحله آموزش خلبانی آموزش عملی یعنی پرواز با هواپیما است که مرحله‌ای بسیار خطیر و حساس به شمار می‌رود زیرا هرگونه اشتباه در پرواز در رابطه مستقیم با جان سرنشینان پرنده است لذا از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد.

اگرچه هر یک از اعضای پرنده می‌تواند با هدایت استاد خلبان به عنوان وسیله آموزش مورد استفاده قرار بگیرد اما هواپیماهای آموزشی دارای ویژگی‌های منحصر بفردی هستند که امر آموزش را تسهیل می‌کنند. این هواپیماها با دارا بودن وزن کم، حداقل گنجایش دو سرنشین (استاد و شاگرد) و یا بیشتر را دارا بوده و از امکانات جانبی خاصی برخوردار می‌باشند. اگرچه امروزه با وجود شبیه‌سازهای پرواز، این امر بسیار ساده‌تر گردیده اما از حساسیت و اهمیت آموزش عملی پرواز کاسته نشده است.

این کتاب به منظور آشنایی هرچه بیشتر مخاطبان علاقه‌مند بویژه نوجوانان و جوانان، به تاریخچه آموزش هوانوردی در ایران و جهان تدوین گردیده و مشتمل بر هشت فصل است. در فصل اول به آموزش هوانوردی در جهان اشاره شده و در فصل دوم، به آموزش خلبانی در جهان پرداخته شده، در فصل سوم، هوانوردی در ایران مورد بحث قرار گرفته، در فصل چهارم و پنجم به ترتیب به آموزش هوانوردی در ایران در بخش نظامی و غیرنظامی پرداخته شده و در فصل ششم، از بانوان ایران و آموزش هوانوردی سخن به میان آمده است، در فصل هفتم، به برخی از حاشیه‌های آموزش هوانوردی اشاره شده و در فصل

فهرست

ز		اندکی درباره مؤلف
ش		اهمیت تاریخ
ض		مقدمه

فصل اول : آموزش هوانوردی در جهان

۳		نخستین پرواز موفق
۱۲		آموزش هوانوردی و خلبان
۱۳		ناوبری هوایی
۱۴		مراقبت پرواز
۱۴		آموزش های غیررسمی هوانوردی
۱۶		آموزش های رسمی هوانوردی

فصل دوم : آموزش خلبانی در جهان

۲۹		نخستین خلبانان
۳۰		آموزش خلبانی در جنگ جهانی اول
۳۱		آموزش خلبانی در جنگ جهانی دوم
۳۳		باشگاه های خلبانی
۴۰		بانوان جهان و هوانوردی
۴۱		اولین بانوی چترباز
۴۲		نخستین بانوی مسافر هواپیما
۴۳		اولین بانوی خلبان
۴۵		بانوی مؤسس مدرسه خلبانی
۴۷		اولین زن خلبان سپاهپوست
۴۸		جادوگران شب روسی
۵۱		اولین زن خلبان هواپیمای جنگی در افغانستان
۵۲		اولین خلبان زن سپاهپوست هواپیماهای جنگنده
۵۲		بانوان خلبان گلایدر

- ۳۱۹..... سقوط «بالگرد آموزشی» در اصفهان (۱۳۷۹).....
- ۳۱۹..... سقوط «بالگرد» در کیش (۱۳۸۵).....
- ۳۲۰..... سقوط «بالگرد» در نجف آباد اصفهان (۱۳۸۵).....
- ۳۲۰..... سقوط «گلایدر» در کهریزک (۱۳۸۶).....
- ۳۲۰..... سقوط «پرنده آبی» در قزوین (۱۳۸۶).....
- ۳۲۱..... سقوط هواپیمای «آموزشی» در شیراز (۱۳۸۶).....
- ۳۲۱..... سقوط «پی. سی - ۷» در اصفهان (۱۳۸۶).....
- ۳۲۱..... سقوط هواپیمای «پی. سی - ۶» در شیراز (۱۳۸۷).....
- ۳۲۲..... سقوط «بالگرد بل - ۲۰۶» در زرینشهر (۱۳۸۷).....
- ۳۲۳..... سقوط «یونانزا» در حوالی حوض سلطان (۱۳۸۷).....
- ۳۲۳..... سانحه «پی. سی - ۷» در اصفهان (۱۳۸۷).....
- ۳۲۳..... سقوط «فوق سبک» در ماهدشت (۱۳۸۸).....
- ۳۲۴..... سقوط بالگرد «بل - ۲۱۴» در تهران (۱۳۸۸).....
- ۳۲۴..... سقوط «تکنام» در نزدیکی فرودگاه پیام (۱۳۸۸).....
- ۳۲۵..... سقوط هواپیمای آموزشی در قزوین (۱۳۹۱).....
- ۳۲۵..... آتش گرفتن «آنتونوف» در یزد (۱۳۹۳).....
- ۳۲۶..... سقوط فوق سبک در زنجان (۱۳۹۳).....
- ۳۲۶..... سقوط فوق سبک در فرودگاه پیام (۱۳۹۳).....
- ۳۲۶..... سقوط هواپیمای آموزشی در سبزوار (۱۳۹۴).....
- ۳۲۷..... سقوط هواپیمای آموزشی در سمنان (۱۳۹۴).....
- ۳۲۸..... سقوط هواپیمای آموزشی در قزوین (۱۳۹۴).....
- ۳۲۸..... سقوط «پی. سی - ۷» در اردستان (۱۳۹۵).....
- ۳۲۹..... سانحه «فوق سبک» در نظر آباد (۱۳۹۵).....
- ۳۲۹..... سقوط هواپیمای آموزشی در کاشمر (۱۳۹۷).....
- ۳۳۰..... سقوط «فوق سبک» در رشت (۱۳۹۵).....

- ۳۳۱..... سقوط «تکنام» در گلبهار (۱۳۹۶).....
- ۳۳۲..... سقوط هواپیمای آموزشی در ایوانکی (۱۳۹۸).....
- ۳۳۲..... سقوط فوق سبک در نظرآباد (۱۳۹۹).....
- ۳۳۳..... سقوط فوق سبک در شهرکرد (۱۳۹۹).....
- ۳۳۳..... سقوط هواپیمای فوق سبک در اراک (۱۴۰۰).....
- ۳۳۴..... سقوط هواپیمای فوق سبک در بجنورد (۱۴۰۰).....

منابع

- ۳۳۵..... منابع فارسی.....
- ۳۳۸..... منابع لاتین.....
- ۳۴۱..... منابع اینترنتی.....
- ۳۴۴..... مراحل و شرایط اختصاصی عملی مسافری.....